

Kitap, alanlarında önde gelen bir dizi bilim insanı ile yapılmış televizyon röportajlarından yapılan bir derleme. Ancak editörlerden Lynn Margulis'in de dediği gibi "TV'deki ünlü ve özel konukların birbiriyle ilgisi bulunmayan şık bahislerinden yapılmış bir derleme değil." Kendileri de birer bilim iletişimcisi olan editörler, görüşmeler sırasında bilim insanlarına yöneltilen soruları bir bütünlük oluşturacak biçimde belirlemişler ve "her konuyu bağlam içerisinde sunmayı ve tespitlerin güvenilirliği konusunda destek sağlamayı" amaçlamışlar. Ayrıca söz konusu bilim insanlarının her biri aynı zamanda başarılı birer iletişimci. Yine Margulis'in sözleriyle "Okuyucuya hepimizin merak ettiği cevapları sunmakta ustalar: önemli sorulara verilen dolambaçsız, kapsamlı, kavranabilir, ama şüphesiz sınırlı sayıda cevabı." Tabii bu noktada önemli bir soru geliyor akla: Hangi sorular önemli? Bu soruyla birlikte görünürde sadece birtakım söyleşilerin derlemesi gibi görünen kitabın özel bir eser haline gelmesindeki en önemli aktörlerden biri, editörlerden Eduardo Punset gündeme geliyor. İspanya'da büyük bir üne sahip olan ve yıllar önce "Redes" (Ağlar) adlı televizyon programıyla izleyicileri cezbetmiş olan Punset engin bilgisi, entelektüel derinliği, bilime olan tutkulu ilgisi ve usta iletişimciliğiyle kitaba çok şey katmış. Hangi soruların önemli olduğuna karar veren de o. Söyleşiyi yönlendirmedeki yetkinliği bilim insanlarının konunun özündeki hususlara değinmesine yardım ederken konuşmasındaki canlılığı ve samimiyeti bilim insanlarının öznel yaklaşımlarının ve kişisel özelliklerinin sezilmesini kolaylaştırıyor. Editörler hem dört ana başlık altına dağılmış her bir alt bölüm için, hem de söyleşilerin birçoğu için ayrı birer giriş metni hazırlamışlar. Bu giriş metinlerinde söyleşilerde konuşulanların bir bağlama oturmasını sağlayan bilgiler ve yorumlar yer alıyor. Çoğu söyleşinin başında söyleşi yapılan bilim insanının özlü bir sözü epigraf olarak kullanılmış. Kitapta söyleşileri yer alan bilim insanları arasında bazı kitapları Türkçeye de çevrilmiş Edward O. Wilson, Stephen Jay Gould, Richard Dawkins, Sydney Brenner gibi usta bilim iletişimcileri de var. Bilime tutkuyla bağlı olan ve bu tutkularını samimiyetle yansıtan bilim insanlarıyla yapılan bu söyleşileri keyifle okumanızı diliyoruz. İşte o önemli sorulardan bazıları:

"Evren gerçekten var mı?"
 "Kişisel bilinç evrim tarihinde nerede ve ne zaman ortaya çıktı?"
 "Ekstra boyutlar var mı? CERN'deki çalışmaları bu soruyu cevaplayabilir mi?"
 "Zaman yolculuğu mümkün mü?"
 "Ne tip insanlar, ne zaman, ne tip insanları daha çekici buluyor? Parmaklar bu konuda ne söylüyor?"
 "Merkezi yönetim mi, yoksa kendi kendini organize eden sistemler mi daha iyi çalışıyor?"

Doğa - Kuş Gözlem
 Susanna Davidson, Sarah Courtauld ve Kate Davies
 Çev. Bahtiyar Kurt
 TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları, Ağustos 2010

Doğa - Kuş Gözlem

Susanna Davidson, Sarah Courtauld ve Kate Davies
 Çev. Bahtiyar Kurt
 TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları, Ağustos 2010

Doğada vakit geçirmekten hoşlanmayan insan herhalde pek azdır. Çoğu insan doğayı dinlendirici ve iyileştirici bulur. Bununla birlikte ülkemizde doğayla ilişki genellikle piknik ortamındaki etkinliklerle sınırlı kalır. Oysa doğal alanlar hem yetişkinlerin birer hobi olarak sürdürülebilecekleri hem de çocukların yaşadıkları gezegeni tanımaya başlamalarını, araştırma ve keşfetme güdülerini tatmin etmelerini ve kendilerini geliştirmelerini sağlayacak çok çeşitli etkinlikler için eşsiz bir ortam sağlıyor. Nitekim özellikle son yıllarda yapılan araştırmalar çocukların doğada vakit geçirmesinin faydalarını ve gerekliliğini ortaya koyuyor. TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları'ndan yeni çıkan bir kitap en yaygın doğa etkinliklerinden biri olan kuş gözlemciliği konusunda hem çocuklara, hem yetişkinlere hem de eğitimcilere yol göstermek üzere kitapçı raflarında yerini aldı. *Doğa - Kuş Gözlem* kuşların dünyasını canlı gözlemlerle keşfetmek isteyen okurlar için bir el kitabı. Kitap bir yandan kuşların yaşamları hakkında temel bilgiler sunarken bir yandan da kuş gözlemlerken dikkat edilme-

si gereken noktalar, kuşları ayırt etmede izlenebilecek yöntemler, basit kuş çizimi yapma, kuşları incelerken tutulabilecek notlar ve kayıtlar, nelerde hangi kuşların görülebileceği gibi faydalı pek çok bilgi de içeriyor. Rengârenk sayfaları, çok sayıda çizim ve fotoğrafla desteklenmiş anlatımıyla kitap özellikle küçük yaştaki okurları hemen içine çekecek. Kitabın ekinde, içinde 40 kuşun ötüşlerinin bulunduğu bir de CD bulunuyor. Kuşkusuz doğayı daha yakından tanıyan insan, onu daha çok sevecek ve daha iyi koruyacaktır. *Doğa - Kuş Gözlem*'i hem sizi kuş gözlemciliğine özendirir hem de toplumumuzda doğa sevgisinin gelişmesine ve yaygınlaşmasına katkıda bulunması dileğiyle beğenimize sunuyoruz.

Susanna Davidson

Susanna Davidson çocuk kitapları yazarı, uyarlayan ve derleyen bir editör. Eserlerinden bazıları Usborne Publishing kitaplarından *The Holocaust*, *The Usborne Internet-linked Encyclopedia of World Geography With Complete World Atlas*, *The Prince and the Pauper* ve çevirileri ülkemizde Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları arasında yer alan *Bale Düşleri*, *Şehir Faresi ile Kır Faresi*, *Penguenler*, *Akıllı Tavşan ile Aslan*, *Uykudan Önce Hayvan Masalları*, *Küçük Kırmızı Tavuk*.

Sarah Courtauld

Sarah Courtauld çocuk kitapları yazarı ve editörü. Yayımlanan kitaplarından bazıları: Usborne Publishing kitaplarından *The Story of Slavery*, *Bugs*, *On a Pirate Ship*, *Illustrated Fairy Tales*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları arasında çevirileri yayımlanan *Çıkartmalı Resim Kitabım* (Kate Davies'le birlikte) ve *Kurbağalar*.

Eduardo Punset Casals: 1936 Barcelona doğumlu Eduardo Punset avukat, iktisatçı ve bilim iletişimcisi. Punset BBC'de ekonomi yazarı, *The Economist* dergisinin Latin Amerika ayağında editör ve ABD'de ve Haiti'de IMF için iktisatçı olarak çalıştı. Yeni teknolojilerin toplumsal etkileri gibi uzmanlık gerektiren pek çok konuda çeşitli danışmanlık ve yöneticilik görevlerinde bulundu. Ekonomik ve sosyal konularda çok sayıda kitap yazan Punset, şu anda bir İspanyol üniversitesinde "bilim, teknoloji ve toplum" profesörü, TVE'de yayımlanan "Redes" adlı popüler bilim programının yönetmeni ve sunucusu; aynı zamanda görsel-ışitsel bilimsel içerik üreten Smartplanet şirketinin yöneticisi. Punset'in bilimi topluma yayma amacıyla yazdığı pek çok kitabı bulunuyor. Kitaplarından bazıları: *The Happiness Trip*, *A Field Guide to Survival in the XXI st Century*, *La Salida de la Crisis*, *Human Resources and Economic Growth*, *La Espana Impertinente*.

Lynn Margulis: Amerikalı evrim biyoloğu Prof. Lynn Margulis, özellikle simbiyogenez kuramıyla ün kazandı. Ayrıca Dünya'nın ve içindeki canlı varlıkların gezegen ölçeğinde kendini düzenleyen bir bütün olarak işlediğini savunan Gaia kuramına katkıda bulundu. Margulis'in çok sayıda kitabından bazıları: *Ortakyaşam Gezegeni* (Varlık Yayınları); *Dorion Sagan'la birlikte: Acquiring Genomes: A theory of the origin of the species* (2002), *What is Sex?* (1997), *What is Life?* (1995), *Mystery Dance: On the evolution of human sexuality* (1991), *Microcosmos: Four billion years of evolution from our microbial ancestors* (1986) ve *Origins of Sex: Three billion years of genetic recombination* (1986).